

BIRNBAUM, Martin

✓ +1970 máj 23
Szül.: Miskolc 1873 (97 éves)
To U.S.: 1878

Egy világjáró

1942
apr
29

A VILÁGKÖRÜLI csavargás, távoli földrészek ismeretlen, vagy alig ismert részeinek felkeresése, megtekintése és tanulmányozása a békebeli világban is fényezés számba ment. Aránylag nagyon kevés embernek jutott osztályrészül az utazás élvezete, melyre ma, a mostani háborús időkben már a gazdag emberek sem gondolhatnak. Talán éppen ez az oka annak, hogy ma az olvasóközönség előszeretettel fordul a kalandos utleírások felé, mert ha már személyesen nem hódolhat az utazás szenvedélyének, legalább mások régebben leszűrt tapasztalatain akar okulni és tanulni. Nekünk magyaroknak kétszeresen érdekes egy olyan utleírás, amelynek szerzője magyar.

Birnbaum Márton egyike azoknak a kevés magyaroknak, aki sokat utazott a világ távoli, alig ismert részeiben és utazásainak megfigyeléseit, tanulságait sűrítette össze "Vanishing Eden" (Eltűnő Éden) című kétszazoldalas, több mint száz saját fényképfelvételével és rajzával ékesített angol könyvében, amelyet a közelmúltban William E. Rudge's Sons new yorki könyvkiadóvállalat hozott forgalomba.

A magyar Birnbaum Márton tropikus égöv alatti bolyongásainak érdekes, tanulságos és élvezetes beszámolója a "Vanishing Eden", melyben követjük

magyar
könyve

az író a Csendes Óceán déli részében a Tahiti, Fidji és Samoa szigetcsoporthoz; Afrikában a Szahara sivatagon át Algériától Libériáig, le a Tanganyika tóig és keletre a Nilus folyó forrásáig. A hosszú ut során megismerteti velünk a rokonszenves pygmi, a hosszukás fejú, főtüpmőn értelmes mangetus és a hat láb kiltenc és háromnegyed inches világrekordnál is magasabbat ugró watussi négereket,

Majd Afrikától bucsuzva követjük a csodálatos Nyamlagira tűzhányó füstölgő kráteréig, ahol egyik realiztikus tollraja szinte a világ végét sejteti. A könyv következő fejezetében Bali panorámája és a paradicsomi sziget művészete, valamint Yunnan pagodás templomai tárulnak eléink. Befejezősül pedig középamerikai utazásaiban Guatemala és Yucatan művészi értékével és érdekessé-

geivel ismertet meg.

A szerző szebbnél-szebb fényképfelvételeiről, melyekkel könyvét még tanulságosabbá és érdekesebbé teszi, külön méltatást kellene írni.

Utazásait 1926-ban kezdte meg Birnbaum és könyvének befejező leírásai már 1938 és 1940-es évekre esnek. A könyv néhány fejezete rövidített formában megjelent a "Natural History", "Asia" és a londoni "The Geographical Magazine" folyóiratokban.

A magyar világjáróról 1938 január 23-án "Miskolctól a Legsötétebb Afrikáig" címmel színes cikket közölt az Amerikai Magyar Népszava. Leírta a cikk Birnbaum Márton különös pályafutását. A sokoldalú magyart főleg a művészet világában ismerik. Miskolcon született és öt éves korában, 1878-ban érkezett az Ujvilágba. Iskoláit New Yorkban végezte. 1897-ben a New York City College-ban kapta a Bachelor of Art fokozatát, a következő évben a Columbia egyetemen megszerezte a Master of Art fokozatot és ugyancsak ezen az egyetemen fejezte be jogi tanulmányait és megkapta az L. L. B. fokozatot. Ezután ügyvédi vizsgát tett, de 1910 után teljes érdeklődését a művészetek köztöltték le és világhírű szaktekin-tély lett belőle ezen a téren.

SZOMOR JÓZSEF

